

KringloopWijzer als kapstok voor teeltadvies

# Cijfers gaan leven met een specialist

Koppel een specialist die de ins en outs kent van de KringloopWijzer, aan een adviseur met kennis van ruwvoerteelt en het rapport gaat voor de veehouder leven als managementinstrument. Dit is de gedachte achter een adviestraject van Agrifirm Exlan. Melkveehouder Wilfried Derks is een van de eerste deelnemers.



Het frisse etgroen, gegroeid na het winnen van de eerste snede, wappert in de wind als twee heren zich buigen over een uitgestoken kluit grasland. Het tafereel speelt zich af op het bedrijf van Wilfried Derks in het Gelderse Beuningen. De melkveehouder is met Frank van de Ven, adviseur ruwvoermanagement bij Agrifirm Feed, verwickeld in een geanimeerd gesprek over structuur, beworteling en bodemleven. Ook de botanische samenstelling van de grasmatten wordt aan een kritische blik onderworpen.

Van de Ven heeft de bodemanalyses van alle percelen bij de hand en geeft waar nodig direct een advies. Op een perceel waar plekken met kweek zichtbaar zijn, ontstaat een discussie over de noodzaak van graslandvernieuwing en de beste manier om dit op deze lastige grond aan te pakken. 'Bewerkingen moet ik ondiep uitvoeren', vertelt Derks. 'Onder de bouwvoor van twintig centimeter zit blauwe klei. Die wil ik niet naar boven halen.'

## Opbrengst kan naar 12 ton

Voordat de adviseur met de veehouder het land in is gegaan, hebben ze samen met Marti Thijssen, specialist mest- en mineralenadvies bij Agrifirm Exlan, aan de keukentafel uitgebreid de cijfers uit de KringloopWijzer over 2015 besproken. Gezamenlijk zijn ze tot de conclusie gekomen dat Derks een prima kwaliteit ruwvoer van zijn land haalt en dat zijn koeien dit efficiënt omzetten in melk. Maar ze hebben gedrieën ook vastgesteld dat er nog ruimte is voor verhoging van de graslandopbrengst. 'Gemiddeld blijft deze stekken op ongeveer 10,3 ton droge stof per hectare', heeft Thijssen berekend. 'Dat is zeker niet slecht, maar op deze vruchtbare rivierklei, met een hoog stikstofleverend vermogen, moet 12 ton per hectare op termijn mogelijk zijn', reageert Van de Ven.

In het veld stellen veehouder en specialist aan de hand van profielkuilen vast dat de structuur van de bodem over het algemeen goed is. Ook de kwaliteit van de zode laat op de meeste percelen weinig te wensen over. 'We proberen elk jaar een hectare of vijf grasland opnieuw in te zaaien om de kwaliteit en de opbrengst van de grasmatten te verhogen', legt Derks uit.

De sleutel naar een hogere graslandopbrengst lijkt op dit bedrijf de bemesting.

*De cijfers worden vertaald in een praktisch advies tijdens een farmwalk met speciale aandacht voor bodemkwaliteit en botanische samenstelling*

In samenwerking met Agrifirm beschrijft Veeteelt de resultaten van een adviesgesprek over grasteelt bij melkveehouder Wilfried Derks.



‘En als ik kijk naar het ruweiwitgehalte in de kuilen lijkt je vrij jong te maaien’, geeft Van de Ven aan. ‘Dat is natuurlijk gunstig voor de voederwaarde, maar het kost wel opbrengst.’

### Vertaalslag naar het veld

Wilfried Derks is een van de twaalf veehouders die meedoen aan een pilot waarin Agrifirm een nieuwe manier van adviseren test met de KringloopWijzer in relatie tot de ruwvoerteelt. ‘Ondernemers raken steeds meer doordrongen van de noodzaak om veel en hoogwaardig ruwvoer van hun land te halen’, merkt Toine Heijmans, productmanager ruwvoermanagement bij Agrifirm Feed. ‘Daarnaast is het opstellen van een KringloopWijzer voor iedereen een wettelijke verplichting. Wat veel veehouders niet in de gaten hebben, is dat de KringloopWijzer een mooi instrument is om het management van de ruwvoerteelt te beoordelen en te verbeteren.’

‘Dit bracht ons op het idee om een specialistisch adviespakket te ontwikkelen waarmee we veehouders kunnen ondersteunen bij het maken van een vertaalslag van de cijfers uit de KringloopWijzer naar de praktijk in het veld’, vertelt Heijmans. Het traject bestaat uit een adviesgesprek waarin een specialist van Agrifirm Exlan samen met een specialist ruwvoermanagement van Agrifirm Feed bij de veehouder op bezoek gaat om de cijfers uit de KringloopWijzer te analyseren. Ook een farmwalk, met speciale

aandacht voor de bodemkwaliteit en botanische samenstelling maakt onderdeel uit van dit adviespakket. ‘Na afloop ontvangt de veehouder een verslag met concrete adviezen om de ruwvoerteelt op het bedrijf te verbeteren’, legt Heijmans uit. Dit voorjaar is het initiatief gestart met een beperkt aantal bedrijven om ervaring op te doen. Later dit jaar wordt het adviespakket breder aangeboden.

### pH verdient blijvende aandacht

De intensieve middag heeft Derks in ieder geval een stapje verder gebracht in het optimaliseren van zijn graslandmanagement, zo geeft hij na afloop aan. ‘Ik was hier al wel mee bezig, maar had nooit zo de link gelegd met de KringloopWijzer, die ik ervaarde als een grijze cijferbrij. Vandaag hebben de adviseurs me meer inzicht gegeven in de waarde van de uitkomsten voor mijn bedrijfsvoering.’

De Gelderse veehouder beheert in een vof met zijn vrouw Sylvia een bedrijf met in totaal 65 hectare grond, waarvan 53 hectare grasland. Nu nog houden ze 120 melkkoeien en 85 stuks jongvee, maar de omvang van de veestapel groeit. ‘Daarmee wordt de ruwvoeropbrengst voor ons steeds belangrijker’, legt de veehouder uit. ‘Nu kunnen we nog ruwvoer verkopen, straks hebben we het hard nodig.’ ‘Veehouders moeten betalen voor het adviespakket’, stelt Heijmans, ‘maar we zijn ervan overtuigd dat het een investering is die ze heel snel terugverdienen. Een verhoging van de opbrengst met een halve

ton droge stof per hectare levert al 60 euro op. En vaak is nog veel meer vooruitgang te boeken.’

De conclusie van de productmanager is na een middag cijfers uitpluizen en grasland beoordelen wel duidelijk geworden in Beuningen. ‘Het grasland op jouw bedrijf ziet er goed uit en produceert bovengemiddeld’, vindt Frank van de Ven. ‘Maar een opbrengstverhoging met een ton droge stof per hectare is zonder veel moeite en investeringen nog vlot haalbaar.’

Derks knikt instemmend. ‘Ik heb vandaag al een paar praktische adviezen gekregen die ik direct kan toepassen. De kalivoorziening blijkt bijvoorbeeld te krap voor een maximale opbrengst en de pH van de bodem verdient blijvend aandacht’, geeft hij als voorbeeld. ‘Met tweehonderd kilo kali strooien in het voorjaar en een onderhoudsbemesting met korrelkalk in het najaar is dit op te lossen. Deze werkzaamheden kan ik eenvoudig uitvoeren in eigen beheer. Daarmee blijven de kosten beperkt en denk ik dat zo’n middagje met adviseurs me hard op weg helpt naar 12 ton gras per hectare.’

*Aan de keukentafel bij Wilfried Derks (midden) analyseren Marti Thijssen (rechts), specialist mest- en mineralenadvies bij Agrifirm Exlan, en Frank van de Ven (links), adviseur ruwvoermanagement bij Agrifirm Feed, de cijfers uit de KringloopWijzer*

